

ז.ז. 2016

אמנים ישראלים צעירים

הקדמת מנכ"ל

הפתיחה המחודשת והמהפכנית של בית טיכו בשנה האחרונה מספקת במת תערוכות חדשה ומלהיבה, המחזקות את המחויבות ארוכת השנים של בית טיכו לאמנות ישראלית עכשווית בהתהוותה. התערוכה **זום 2016: אמנים ישראלים צעירים** מתאימה מאין כמוה להגשמת הייעוד הזה. היוזמה המשותפת להצגת התערוכה נושאת כעת פרי הודות לחזון של גילה לימון, מייסדת ומנהלת פרויקט **זום**, וטל בכלר, אוצרת הפרויקט, שיחד עם מירה לפידות, אוצרת ראשית לאמנויות במוזיאון ישראל, ותמנע זליגמן, אוצרת בית טיכו, יצרו מיזם ייחודי המציג את החיוניות המפעמת בקרב קהילת האמנים הצעירים בישראל. לאחר מיפוי של בתי הספר לאמנות בארץ וביקור בתערוכות הסיום שלהם בשנתיים האחרונות, נבחרו 23 כישרונות צעירים להציג בבית טיכו. התצוגה הכלולה ב**זום 2016** משתרעת על פני חללי הגלריה בתוך הבית ומרחבי הגנים הסובבים אותו, וממלאת גם אתר נוסף ברחוב הנביאים 45, משכנו בעבר של ארגון "יד שרה" – סמל היסטורי הממתין לפיתוחו העתידי. העבודות המוצגות כאן משקפות מגוון רחב של היצירה האמנותית בישראל כיום, ומייצגות מנעד ביוגרפי, אתני, רעיוני ואישיותי המאפיין את התרבות והחברה הישראלית.

אנו מודים מקרב לב לתורמים לתערוכה ולארגונים השותפים – **זום 2016**, קרן התרבות אמריקה-ישראל, וארטיס – מלכ"ר ישראלי הפועל לקידום אמנות ישראלית עכשווית. יוזמות בקנה מידה כזה לא היו מתממשות לולא המחויבות הנלהבת של אנשי מקצוע רבים מן המוזיאון ומחוץ לו – רבים מכדי למנותם באופן אישי – אשר הרימו, איש איש בתורו, תרומה ניכרת להצלחת התערוכה. נציין במיוחד את צוות **זום**, גילה לימון וטל בכלר, שאצרו את התערוכה יחד עם אוצרת בית טיכו תמנע זליגמן; את המעצבים, רוזה צ'רניקה זיאנגה ואריאל ערמוני, שעיצבו את התערוכה במיומנות; ואת יואב פרי, שעיצב את הגרפיקה לתערוכה ואת הקטלוג הנלווה לה.

אנו חשים סיפוק עצום לנוכח בית טיכו המחודש, המתמלא באנרגיה היצירתית של אמנים צעירים כה רבים, המשקפים את הפוטנציאל היצירתי של ישראל. לכבוד הוא לנו להשתתף, כעדים וכמטפחים, בשגשוג של סצנת האמנות הישראלית הקיימת והעתיידת.

ג'יימס ס' סניידר

מנכ"ל מוזיאון ישראל ע"ש אן וג'רום פישר

זום 2016 אמנים ישראלים צעירים

תערוכת **זום 2016 - אמנים ישראלים צעירים** נותנת במה ל־23 אמנים שסיימו לימודי אמנות במהלך השנתיים האחרונות. עבור רובם זוהי תערוכה מוזיאלית ראשונה. האמנים נבחרו בקפידה מתוך מגוון בתי הספר לאמנות בכל רחבי הארץ - ממכללת ספיר בדרום ועד מכללת אורנים בצפון. בתהליך שארך כשנתיים ביקרנו בתערוכות הגמר של בתי הספר, נפגשנו עם מרצים שעזרו לנו להתרשם מהישגי האמנים הצעירים במהלך לימודיהם וגבישנו רשימה מורחבת של אמנים בולטים. אלה התכוננו בסיוענו למפגש מקצועי עם האוצרים הבכירים של מוזיאון ישראל, ובתהליך אוצרותי משותף עם תמנע זליגמן, אוצרת בית טיכו, בחרנו מתוכם את קבוצת האמנים המציגים בתערוכה. חלק מהם מציגים את עבודת הגמר שלהם וחלקם בחרו לפתח עבודה חדשה במיוחד לתערוכה. התערוכה ממלאת את בית טיכו ומתפשטת גם אל מרחבי הגינה ואל מבנה סמוך.

האמנים המשתתפים בתערוכה מייצגים מנעד רחב של קולות בחברה הישראלית. יחד הם מאפשרים הצצה מרתקת אל תחומי העניין של הדור הצעיר היוצר בארץ. העבודות המוצגות עוסקות בנושאים פוליטיים, חברתיים, סביבתיים, קהילתיים ומגדריים, וחלקן מקיימות דיאלוג עם ההיסטוריה והאמנות של בית טיכו וסביבתו.

ההתמודדות עם המציאות הפוליטית והביטחונית הקשה בארץ משתקפת בכמה עבודות בתערוכה. פיראס סרייה, אמן פלסטיני, שכל עוד חי בארץ נאלץ לחצות יום יום את מעברי הגבול דרך חומת ההפרדה, והדר סייפן, שגדלה סמוך לקו הגבול הצפוני ושהתה ימים ארוכים במקלטים, מבטאים בעבודתם את אותה החוויה המורכבת של חיים סמוך לגבול. אלה ספקטור ומחמוד קייס מתמודדים עם תחושת הפחד הקיומי ועם הייאוש מן החיים בצל הסכסוך הישראלי-פלסטיני. עבודות אלו, יחד עם עבודתה של דניאל פרסאי, מעלות את התהיות והדאגות של הדור הצעיר לגבי עתיד החיים בארץ.

רבות מן העבודות מגיבות למציאות חברתית מורכבת של הגירה וניכור, של קונפליקטים בין קהילות, של זהויות מגדריות שסועות וזהויות דתיות תובעניות. נושאים קהילתיים מוצאים את ביטויים בייצוג המתחים שבין האוכלוסייה המקומית ובין פליטים ומהגרי עבודה בדרום תל אביב (ענבל אגוז) ובתיאור חבלי הקליטה של הקהילה האתיופית בחברה הישראלית (נירית טקלה). המוזיקה מקבלת מקום משמעותי ומרתק בניסיונם של כמה אמנים למצוא מוטיבים אלטרנטיביים בזהות הישראלית העכשווית (מיכאל ליאני, כרמל מיכאלי ודור זליכה לוי). מספר עבודות עוסקות באינדיבידואל מול החברה: בקולו של היחיד והתנהלות חייו הפרטיים אל מול מבטן התובעני של קהילות דתיות (נועה שקדי ומעין בוני) ובהשפעות הטכנולוגיה על דפוסי התנהגותו בחברה העכשווית (אסף אלקלעי).

האמנויות סמאח שחאדה, טלי מילשטיין ואסתר צלישר בוחנות את מעמד האישה, זהותה ומיקומה במסגרת הביתית, המשפחתית והחברתית. למרות הרקע הביוגרפי השונה שלהן, את כולן מאחדת חשיפתן האמיצה, התמודדותן עם הפער הקיים בין ציפיות החברה מהן ובין רצונן האישי, ועמדתן הביקורתית כלפי הקהילה שאליה הן משתייכות.

נושאים סביבתיים עלו במספר עבודות: השפעות אקולוגיות והקשר שבין המקור האורגני למוצר המדף המעוצב והסטירלי (ליאת כהן) ובחינת המציאות החקלאית המקומית תוך העלאת סוגיות, כמו השתלטות האדם על הטבע והיחסים שבין קפיטליזם, פוליטיקה וחקלאות (סיגל קוצ'קביץ).

מספר אמנים בחרו להתייחס לביוגרפיה של משפחת טיכו, לאמנות של אנה טיכו ולהיסטוריה של המבנה וסביבתו בעבודות site-specific (מותאמות למקום ומתייחסות אליו). מרפאת העיניים של ד"ר טיכו היא נקודת המוצא לעבודה של זהר קוואהרדה, העוסקת במגבלות מרחב הראייה הפיזית והפוליטית. מוגבלות ונכות היא תמה רחבה, המקבלת ביטוי במיצב שבמבנה הנטוש הסמוך לבית טיכו, ששימש שנים ארוכות משכנה של "יד שרה", ארגון התנדבותי המסייע לחולים (לימור תמיר ויניב עמר). עריריותם של הזוג טיכו הייתה השראה לעיסוק בהמשכיות האדם, בתכליתו ובהתמודדותו עם חסכים נפשיים וחברתיים (נמרוד סחייק, לימור תמיר ויניב עמר). האמן חליל בלבין מפתח דיאלוג עם רישומיה של אנה טיכו תוך התייחסות לירושלים, על כל מטעניה הדתיים והפוליטיים.

בצעדיהם הראשונים בעולם האמנות העכשווית, שבו "כבר הכול נאמר", מצליחים האמנים הצעירים לנתב את דרכם הייחודית ולהשמיע את קולם. מתוך ריבוי המדיומים והרעיונות שהם מציגים בתערוכה **זום 2016 - אמנים ישראלים צעירים** ניתן אולי לזהות מאפיין משותף: נראה כי כל האמנים פועלים מתוך מעורבות בנעשה בחברה ובסביבה המקומית ומתוך תשוקה עזה להביע עמדה אישית, לעתים ביקורתית, אך תמיד בכוונה להשפיע. אם בשנים האחרונות היו שהאשימו את הדור הצעיר באסקפיזם ובבריחה מהתעמתויות עם המורכבות הישראלית, אולי אפשר ללמוד מקבוצה זו של אמנים על מגמה חדשה המצביעה על מעורבות ורצון לשנות.

גילה לימון, מנהלת, מייסדת ואוצרת פרוייקט זום
טל בכלר, אוצרת, פרוייקט זום

האמנים
The Artists

הדר סייפן <i>Hadar Saifan</i>	71.	ענבל אגוז <i>Inbal Egoz</i>	11.
אלה ספקטור <i>Ella Spector</i>	77.	אסף אלקלעי <i>Asaf Elkalai</i>	17.
פיראס סרייה <i>Firas A. Sirriyeh</i>	83.	מעין בוני <i>Maayan Boni</i>	23.
יניב עמר ולימור תמיר <i>Yaniv Amar & Limor Tamir</i>	87.	חליל בלבין <i>Halil Balabin</i>	29.
דניאל פרסאי <i>Danielle Parsay</i>	97.	דור זליכה לוי <i>Dor Zlekha Levy</i>	35.
אסתר צלישר <i>Ester Tsalisher</i>	101.	נירית טקלה <i>Nirit Takele</i>	41.
זהר קוואהרדה <i>Zohar Kawaharada</i>	107.	ליאת כהן <i>Liat Cohen</i>	47.
סיגל קוצ'קוביץ <i>Sigal Cuchacovich</i>	113.	מיכאל ליאני <i>Michael Liani</i>	51.
מחמוד קייס <i>Mahmood Kaiss</i>	119.	כרמל מיכאלי <i>Carmel Michaeli</i>	57.
סמאח שחאדה <i>Samah Shibadi</i>	123.	טלי מילשטיין <i>Tali Milstein</i>	63.
נועה שקדי <i>Noa Shkedi</i>	129.	נמרוד סחייק <i>Nimrod Sebayek</i>	67.

אלה ספקטור
Ella Spector

נולדה בעפולה ב־1979, חיה ויוצרת בתל אביב
 תואר שני באמנות, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, 2015
 תואר ראשון באמנות, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, 2009

אלה ספקטור בוחנת את המציאות בכלים קולנועיים ומשלבת בין נקודת מבטה האישית לסמלים אייקוניים הצרובים בתודעה האוניברסלית. בעבודותיה מבקשת ספקטור להשהות את מבטו של הצופה בנקודה שבין ההיקסמות מהדימוי, חשיפת התעתוע הנגלה לפניו, ופענוח המציאות. העבודה **התנועה לשחרור** מתחקה אחר תנועת ידיו אבן או זריקת בקבוק תבערה, שמהלכה מתחיל בהנפת לפיד החירות (בהשראת פסל החירות האמריקני). המיצב בנוי משבע זרועות המציגות רצף מחוות יד המצטברות לידי תנועות ההטחה, טכניקה המאזכרת פירוק של שוט קולנועי או אנימציה stop motion. במהלך "התנועה" הולכת הזרוע המתכתית המשויכת לאלה ליברטאס (התגלמות רעיון החירות במיתולוגיה הרומית) ונעשית ריאליסטית, כמו קורמת עור ובשר, עד להשלמת פעולת היידוי. הפסל מבטא את המתח שבין התנגדות ובין הסכמה, בין מחאה אלימה ובין מימוש חופש הביטוי, כפיפות אל מול חירות.

התנועה לשחרור היא מיצב קשור־מקום שנעשה כתגובה לחוויה שחוותה האמנית בביקורה בירושלים במהלך השנה האחרונה באיבה של "אינתיפאדת הסכנים". העבודה משקפת את ההתמודדות עם תחושות הפחד הקיומי ועם הייאוש מהמציאות הפוליטית הקשה בארץ. התגברות המחאה האלימה ופעולות הטרור בתקופה זו מביאות מדינות רבות לידי הזנחתן או הגבלתן של חירויות האזרחים. הבחירה באייקון אמריקני כזה מזוהה, והצבתו בירושלים הקונפליקטואלית, מעצימה נושאים אלו ומדגישה את כוח ההשפעה של יחסים בין־לאומיים על האזרח ועל מאבקו היומיומי למען החופש.

Liberation Movement (detail), 2016, (פרט), התנועה לשחרור
 יציקה פולימרית, ברזל, צבעי אקריליק ושמן, חול, נייר ובד
 cast polymer, iron, acrylic and oil, sand, paper, and cloth
 צילום: בועז אהרונוביץ | Photograph: Boaz Aharonovitch

Liberation Movement (detail), 2016, (פרט), התנועה לשחרור
 יציקה פולימרית, ברזל, צבעי אקריליק ושמן, חול, נייר ובד
 cast polymer, iron, acrylic and oil, sand, paper, and cloth
 צילום: בועז אהרונוביץ | Photograph: Boaz Aharonovitch

1 זחר קוואהרדה 2 דור זליכה לוי 3 מחמוד קייס 4 הדר סייפן 5 נועה שקדי 6 כרמל מיכאלי
 7 סמאח שחאדה 8 פיראס סרייה 9 אלה ספקטור 10 סיגל קוצ'קוביץ 11 נירית טקלה
 12 אסתר צלישר 13 מעין בוני 14 חליל בלבין 15 ליאת כהן 16 ענבל אגוז 17 טלי מילשטיין
 18 דניאל פרסאי 19 מיכאל ליאני 20 לימור תמיר 21 אסף אלקלעי 22 נמרוד סחייק 23 יניב עמר

¹ Zohar Kawaharada ² Dor Zlekha Levy ³ Mahmood Kaiss ⁴ Hadar Saifan ⁵ Noa Shkedi ⁶ Carmel Michaeli
⁷ Samah Shihadi ⁸ Firas A. Sirriyeh ⁹ Ella Spector ¹⁰ Sigal Cuchacovich ¹¹ Nirit Takele ¹² Ester Tsalisher
¹³ Maayan Boni ¹⁴ Halil Balabin ¹⁵ Liat Cohen ¹⁶ Inbal Egoz ¹⁷ Tali Milstein ¹⁸ Danielle Parsay ¹⁹ Michael Liani
²⁰ Limor Tamir ²¹ Asaf Elkalai ²² Nimrod Sehayek ²³ Yaniv Amar

p. 77

ELLA SPECTOR

Born in 1979 in Afula, lives and works in Tel Aviv M.F.A. from the Bezalel Academy of Art and Design, Jerusalem, 2015. B.F.A. from the Bezalel Academy of Art and Design, Jerusalem, 2009

Ella Spector observes reality using cinematic tools, fusing a personal viewpoint with

iconic symbols etched in the universal consciousness. In her works, Spector seeks to focus the viewer's gaze on the intermediary point between enchantment with the image and the understanding of its illusory nature, leading to the deciphering of reality. The work *Liberation Movement* follows the movement of hurling a stone or a petrol bomb, beginning with the raising of the liberty torch (inspired by the American Statue of Liberty). The installation consists of seven cast arms presenting a sequence of gestures which, combined, represent the hurling movement – a technique that recalls the break-down of a cinematic shot, or stop motion animation. In the course of the "movement," the metal arm of the goddess Libertas (the embodiment of the idea of liberty in Roman mythology) grows gradually more realistic, seemingly transformed into flesh and bone, until the hurl is completed. The work expresses the tension between defiance and acceptance, violent protest and the exercise of freedom of expression, submission versus liberty.

Liberation Movement is a site-specific installation made following the artist's experiences during her visits in Jerusalem in the past year, at the height of the "Knife Intifada." The work reflects the sense of daily fear and despair with the harsh political reality in Israel. The increase of violent protests and terrorist acts during this period has caused some countries to neglect or restrict civil liberties. The choice of such a familiar American icon and its installment in conflict-ridden Jerusalem brings these issues to the fore, underscoring the influence of international political relations on the citizen and his or her daily fight for freedom.

p. 41

NIRIT TAKELE

Born in 1985 in Gojjam, Ethiopia, lives and works in Tel Aviv. Graduated from the Shenkar College of Engineering and Design, Art Department, 2015

Nirit Takele, who arrived in Israel in 1991 at the age of 6, explores both ancient Jewish-Ethiopian

myths and current events which relate to the Ethiopian immigrant community in Israel. For Ethiopian Jews, the stork was a symbol of the connection between their community in Ethiopia and Jerusalem. Upon observing the annual migration of storks, Jews in Ethiopia would traditionally ask: "Stork, Stork, how is our beloved Jerusalem?" In one of her paintings, Takele depicts

ZOOM 2016

Young Israeli Artists

The exhibition *Zoom 2016 – Young Israeli Artists* presents twenty-three artists who have completed their art studies in the past two years. For most, this is their first exhibition in a museum space. The artists were carefully selected from among a wide range of art schools throughout the country – from Sapir College in the south to Oranim College in the north. In the course of a process spanning some two years, we visited the schools' graduate exhibitions, met professors who assisted us in evaluating the young artists' achievements during their studies, and put together an extended list of outstanding artists. The latter prepared themselves, with our help, for a professional encounter with the senior curators of the Israel Museum. In a collaborative curatorial process joined by Timna Seligman, Curator of Ticho House, we chose from among them the group of artists included in this exhibition. Some are presenting their final project; others chose to create new works especially for the show. The exhibition fills all of Ticho House and spreads out into the garden and a neighboring building as well.

The artists participating in the show represent a wide spectrum of voices in Israeli society. Together, they provide a fascinating glimpse of the spheres of interest of the young Israeli creative generation. The displayed works address political, social, ecological, community, and gender issues, and some conduct a dialogue with the history and art of Ticho House and its surroundings.

The engagement with the harsh political and security reality in Israel can be seen in a number of works in the exhibition. Firas A. Sirriyeh, a Palestinian artist forced, as a child and young man, to cross the border checkpoints through the separation barrier on a daily basis, and Hadar Saifan, who grew up near the country's northern border and spent long days in underground shelters, express in their work the complex experience of living near the border. Ella Spector and Mahmood Kaiss reveal the sense of existential fear and despair accompanying life in the shadow of the Israeli-Palestinian conflict. These works, alongside Danielle Parsay's video, present the young generation's questions and qualms regarding their prospects and future life in Israel.

Many of the works respond to a complex social reality of migration and alienation, community discord, conflicted gender identities, and demanding religious identities. Community issues are explored in the representation of tensions between the local community and refugees and labor immigrants in south Tel Aviv (Inbal Egoz) and in the depiction of the difficult absorption of the Ethiopian Jewish community in Israeli society (Nirit Takele). Music is granted a significant, fascinating role in the search of some artists for alternative motifs in contemporary Israeli identity (Michael Liani, Carmel Michaeli, and Dor Zlekha Levy). A number of works take as their theme the struggle of the individual against society: the voice of the individual attempting to conduct his private life under the demanding gaze of religious communities (Noa Shkedi and Maayan Boni), and the influence of technology on our behavior in contemporary society (Asaf Elkalai).

The artists Samah Shihadi, Tali Milstein, and Ester Tsalisher address the status of women, their identity, and their place in domestic, familial, and social frameworks. Despite their different personal backgrounds, they share an attitude of defiance and a willingness to overcome the gap between society's expectations and their own desires. They are also united in their courageous self-exposure and their critique of the communities to which they belong.

Environmental issues are raised in a number of works: ecological impact and the relation between the organic source and the processed, sterile shelf product (Liat Cohen); and the exploration of local agricultural reality in light of issues such as man's domination of nature and the relations between capitalism, politics, and agriculture (Sigal Cuchacovich).

A number of artists chose to engage with the Ticho family history, Anna Ticho's art, and the history of Ticho House and its surroundings, creating site-specific works. Dr. Ticho's eye clinic is the point of departure for Zohar Kawaharada's work, which addresses the limitations of the physical and political field of vision. Limitations and disability constitute a broad theme,

explored in the installation created by Limor Tamir and Yaniv Amar in the abandoned building adjacent to Ticho House. The building was for many years the home of Yad Sarah, a volunteer organization assisting the infirm. The childlessness of the Tichos inspired an engagement with man's survival, purpose, and ability to cope with emotional and social deprivation (Nimrod Seyahek, Limor Tamir and Yaniv Amar). Artist Halil Balabin conducts a dialogue with Anna Ticho's drawings, with reference to Jerusalem's highly charged religious and political aspects.

In their first steps in the world of contemporary art, where "everything has already been said," these young artists succeed in tracing their unique path and making their voices heard. Among the multiplicity of media and ideas presented in *Zoom 2016 – Young Israeli Artists* we may perhaps identify a common thread: all the participating artists seem to feel involved in their surrounding society, and are motivated by an intense desire to express a personal, sometimes critical stance, seeking to make an impact. Whereas in recent years the younger generation has been accused of escapism and a tendency to flee from the complexity of Israeli society, this group of artists may be a sign of a new trend – one that indicates involvement and a desire for change.

Ghila Limon, founding director and curator of Zoom project

Tal Bechler, curator, Zoom project

Director's Foreword

This past year's transformative opening of the renewed Ticho House offers an exciting new exhibition platform for strengthening Ticho House's long-standing commitment to emerging contemporary Israeli art. And this mission could not be better expressed than in the exhibition *Zoom 2016 - Young Israeli Artists*. This collaborative initiative came to fruition thanks to the vision of Ghila Limon, Founding Director of Zoom, and Tal Bechler, Zoom curator, who, together with the Israel Museum's Mira Lapidot, Chief Curator of Fine Arts, and Timna Seligman, curator of Ticho House, created a unique project that showcases the vitality of Israel's community of young creative practitioners. After mapping Israel's art schools and graduate exhibitions over the past two years, twenty-three talented innovators were selected to exhibit at Ticho House. *Zoom 2016's* display extends from gallery spaces inside the house into the outdoor setting of its surrounding gardens and also embraces a third location at 45 Haneviim Street, the former Yad Sarah Building – a historical icon awaiting its own future redevelopment. The works on display offer a prismatic reflection of new creativity in Israel, representing the diversity of backgrounds, ethnicities, ideologies, and personalities that characterizes Israeli culture and society today.

We are profoundly grateful to the exhibition donors and to the participating organizations Zoom 2016, The America Israel Cultural Foundation, and Artis – an Israeli nonprofit dedicated to the visual arts. Projects of this scale would be impossible without the dedicated enthusiasm of many committed professionals from within the Museum and outside – too numerous to list individually – each of whom contributed immeasurably to this exhibition's success. We nonetheless direct special recognition to the Zoom team, Ghila Limon and Tal Bechler, who co-curated the exhibition together with Ticho House curator, Timna Seligman. The design of the exhibition was expertly realized by Rona Chernica Zianga and Ariel Armoni, while Yoav Perry created the accompanying catalogue and exhibition graphics.

We are immensely gratified to see our renewed Ticho House invigorated by the creative energy of so many young artists who mirror the potential for Israel's creative future, and we are honored both to witness and to foster the flourishing of this present and future Israeli art scene.

James S. Snyder

Anne and Jerome Fisher Director

ZOOM 2016

Young Israeli Artists